

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarius de tempore - Cod. Aug. perg. 13

[Reichenau ?], [13. Jh.]

Gloriam sue resurrectionis ... Feria IIII. Secundum Iohannem [= 21,1-2].
Omelia b. Gregorii pape de eadem lectione. Lectio sancti evangelii ... Feria
V. Secundum Iohannem [= 20,11-12]. Omelia b. ...

[urn:nbn:de:bsz:31-41548](#)

relatione tradita. Quidam pater famili
as cum tota domo sua magno hospita
litatis studio seruiebat. Cumq; cotidie
pegrinos admensam suam susciperet.
quada die pegrinus quidam inter ali
os uenit admensā ductus est. Dumq;
pater familias exhumilitatis consue
tuine aquam uellet in eius manib;
fundere. conuersus urceum accepit.
sed repente eum in cui manibus aqm
fundere uoluerat. non inuenit. Cumq;
hoc factum secum ipse miraretur.
eadem ei nocte dominis preuisionem dixit.
Leteris dieb; me in membris meis. he
sterno autem die me in membris ipso su
scipisti. Ecce iniudicium ueniens dicit.
quod uni erminutis meis fecisti mer
fecisti. ecce ante iudicium cum prembra
sua suscriptur. susceptores suos etia
presemetipsum requirunt. quod tam nos
ad hospitalitatis gratiam pigri sumus.
Pensate fratres quanta hospitalitatis
uirtus sit. admensas uitas xpristi susci
pte. ut uos ab eo suscipi ad coniuua
eterna ualeatis. Prebeat modo peg
no xpristi hospicium. ut uos iniudicio
non quasi pegrinos nesciat. sed ut
aprios recipiat ad regnum.

Ifrā. III. Scđm Lvcia
Nostre. t. **S**icut ih̄c in medio
discipulorum suorum. quod dixit eis.
Pax uobis. Igo sum. nolite timere.
Et reflixa. Omelvēn
Beafti probri. De fadē t.

Gloria o sancte re
surrectionis. dominis & redemp
tor noster paulatim di
scipulis & preincrementū temporis
ostendit. quia nimis tanta erat
uirtus miraculi. ut hanc repente totā
capere fragilia mortalium pectora non
possent. Consulens igitur ipse imbe
cillitati querentium. primo uenien
tibus admonūtum. & feminis suo
amore feruentib; & viris. reuolutum
lapidem. & ablato suo corpore linte
amina quibus inuolutum erat sola
posita monstrauit. deinde curiosis
inquirentib; feminis & de eo quod
inuenierant mente consternatis ange
lorum uisionem ostendit. qui illum
resurrexisse certa manifestatione pate
facerent. ac sic precurrente fama patra
te resurrectionis. tandem ipse dominis
uirtutum. & rex glorie apparens. quod
ta potentia morte. quam ad horam
gustauerat. deuiciisset appeuit. 11.

Quantum ex euangelice
serie lectionis inuenim?
quinques ipsa die qua
resur rexit iusus
est hominib? Primo marie magdale
ne. admonūtum. quando ei deside
ranti pedes eius amplecti dictum ē.
noli me tangere. non dum enī ascen
di ad patrem meū. Deinde duabus
amonumento currentibus nuntiare
discipulis. que ab angelis de pfecta

Onus resurrectione didicerant de quibus scriptum est: quia accesserunt et tenuerunt pedes eius et adorauerunt eum. Apparuit ipso die aduersperascente duobus eum in castellum emmaus: qui eum ad hospicium vocantes in pani fractione cognoverunt. Apparuit et petro: quod si euangelista quando uel ubi factum sit minime designaverit: tamen quia factum sit non tacet: scribens quia pati duo discipuli: cognito domino in emmaus statim redentes iherusalem inuenierunt congregatos undecim. et eos qui cum ipsis erant dicentes quia surrexit dominus uere: et apparuit symoni petro: ac deinde subiungit: et ipsi narrabant ea quae gesta erant in via. et quomodo cognoverunt eum in fractione panis: statim annexit quintam eius apparitionem: de qua modo cum euangelio legeretur audiuimus. ita incipiens. Dum hec autem locutus est: ihesus stetit in medio eorum et dixit eis. Pax uobis. ego suu nolite timere. **III.**

Primo notandum et diligenter memorie commendandum est: quod dese loquentibus discipulis. dominus astare in medio. et presentiam sue uisionis reuelare dignatus est. Hoc est enim: quod fidelibus cunctis alibi promisit dicens. Ubi sunt duo uictores congregati in nomine meo: ibi sum in medio eorum. Ad confirmationem

namque fidei nostre constantiam. quod semper agit presentia diuina pietatis. aliquando etiam presentia corporalis ostendere uisionis. Nam et de nobis. quam uis porro infra apostolorum pedes iacentibus. Hoc ipsum eius misericordia fieri contidere debemus. ipsum uidelicet esse in medio nostrum. quotienscumque conuenientes in nomine illius congregamur. Nomen quippe illius iste id est salvator interpretatur. Et cum de acquisitione perpetuae salutis locuturi conuenimus. constat nimis. quia in nomine ihu congregamur. Nec dubitare fas est: de his que ipse amat conferentibus nobis. eum esse presentem. Et tanto utique uerius quanto ea que ore proferimus. perfectiore corde retinemus. Deinde intendendum. quod apparet salvator discipulis pacem eis statim gaudia mandat. Id ipsius celebrata immortalitatis gloria iteratur. quod ad passionem mortis uirius. quasi pignus eis speciale salutis ac uitae commendauerat dicens. Pacem relinquo uobis. pacem meam do uobis.

FRA. IIII. Secunda lohro.
Hillo tempore. **M**anifestauit se iterum ihesus discipulis suis. admirans tyberiadis. manifestauit autem sic. Erant simul symon petrus. et thomas qui dicitur didimus. et nathanael. qui erat a chana galilee. et filius heber dei. et alii ex discipulis eius duo. **Et R.**
Oportet b. gg pp! de rade v.

LECTIO SANCTI IAHANES ET LII
que modo mūris auribus fratres mei
lecta est. questione animum pulsat. sed pulsatione sua vim
discretoris indicat. Querit etenim potest
cur petrus qui pescator ante conuersi
onem fuit. post conuersionem ad pescationem rediit. Et cum ueritas dicat.
nemo mittens manum suā ad aratum.
quod aspiciens retro aptus est regno dei.
cur repetit quod dereliquid? Sed
si uirtus discretoris inspicitur. cicerone
uidetur. quia nimis negotium quod
ante conuersionem sine peccato exten
tit. hoc etiam post conuersionem re
petere culpa non fuit. Nam pescato
rem petrum. matheum uero thelonem
aruum scimus. Et post cuestionem
suā petrus ad pescationem rediit. ma
theus uero ad thelonii negotium non
resedit. quia et aliud est. iactum ppi
scationem querere. aliud thelonii lu
cris. pecunias angere. Sunt enim ple
raque negocia. que sine peccatis exhibi
beri. aut uix aut nullatenus possunt.
Quae ergo ad peccatum implicant. ad
hec necesse est. ut post conuersionē

Ranimus non recurrat. 11.
ueri etiam potest. cur
discipulus in mari labo
riantibus post resurrectionem suā
dans in litore stetit. qui ante resur
rectionem suā. coram discipulis in
fluctibus maris ambulauit. cui rei

ratio festine cognoscitur. si ipsa que
tunc merat causa pensetur. Quid etenim
mare. nisi presens scilicet designat. quod
se causarū tumultibus et undis uter corruptibilis illidit? Quod p̄soliditatem
litoris. nisi illa perpetuas quietis cuncte
figuratur? Quia igitur discipuli ad
huc influentibus mortalis uite inerant.
in mari laborabant. quia autem redem
ptor noster iam corruptionem carnis ex
cesserat. post resurrectionē suam in li
tore stabat. ac si ipsum resurrectionis
sue mīsterium. rebus discipulis lo
queretur dicens. Nam uobis in mari
non appareo. quia uobis in partibus
bationis fluctibus non sum. Hunc ē
quod alio in loco post resurrectionē
suam eisdem discipulus dicit. Hec
sunt uerba que locutus sum ad uos.
cū adhuc essem uobiscum. Neque enim
cum ipsis non erat. quibus presens
corporaliter apparebat. sed tam iam
sese ēē cum ipsis denegat. a quoru
mortali corpore. carnis immortalita
te distabat. Quod illic cum ipsis
positus. facietur non se esse. cum ip
sis. hoc quoque hic situ corporis indi
cat. cum adhuc nauigantibus esse

Fse īā in litore demonstrat.
acta est autem di 111.
scipulus pescationis magna difficultas.
ut magistro ueniente. fieret am
miratio magna sublimitas. Qui
prinus dixit. Multe indereram

naugū rete: & inuenietis. Bis in scō eu
angelio legitur. quia dñs uisit ut ad
piscandū retia mitterentur: ante pas
sionem uidelicet & post resurrectionē.
Sed prius quam redemptor n̄ patere
tur & resurgeret. muti quidem adpi
scandum rete uibet. sed utrum index
tam an insinistram muti debuisse n̄
uibet. post resurrectionem uero disci
pulis apparenſ. muti rete in dexteram
uibet. In illa piftatione tanti capti s̄t.
ut retia rumpentur. inuita autem
& muti capti sunt. & retia retia rup
ta non sunt. Quis uero nesciat. & b o
nos dextia. & malos similia figurari.
Illa ergo piftatio. in qua ſpecialiter
inquam partem muti rete debeat n̄
uibetur. pſentem ecclām designat.
que bonos ac malos ſimil colligit.
nec eligit quos trahat. quia & quos eli
gere poſſit ignorat. Hęc aut̄ piftatio
poſt dñi resurrectionem facta. in ſola
dextram muſa eſt. quia adiudendā
claritatis eius glām. ſola elector̄ ecclā
ptingit. que de ſinistro opere. nihil
habebit. In illa piftatione p'multitu
dine pifeum rete rumpitur. quia
nunc ad confessionem fidi etiā cū
electis repbi tanti uiuant. qui ipſā
quoq; ecclām heresibus ſcindant.
Inuita ū piftatione & muti pifces.
& magni capunt. & rete n̄ rumpit.
qā ſcā elector̄ ecclā. in c̄tinua aucto
riſ ſiu pace requiescenſ. nullis iam

di sensionib; dilaniatur. Tu autem.
F R A . V . Scōa loh̄m;
Nullo temp̄. **M**aria stabat admo-
numentū foris plorans. Dum ergo fle-
ret: inclinavit se & p̄spexit in monu-
mentū: quidit duos angelos malbis
sedentes: unū ad caput & unū ad pe-
des: ubi possum fuerat corpus ihu.
G R E G O R II PP. DEFAD FM LFC̄T.
MARIA MAGDALE-
na que fuerat incuitate
peccatrix. amando uer-
tatem. lauat lacrimis. maculas etimi-
nis: & uox ueritatis impletur qua-
dicitur. Dimissa sunt ei peccata mul-
ta: quia dilexit multū. Que enī pri
frigida peccando remanserat: postmo
dum amando fortiter ardebat. Nam
postquam uenit admonūtum. ibiq;
corpus dñicū non inuenit: sublatū
credidit. atq; discipulis nuntiauit.
Qui uenientes uiderunt: atq; ita esse
uit mulier dixerat crediderunt. Et
de eis p̄tinus scriptum est. Abierunt
ergo discipuli ad se met ipsos: ac de-
inde subiungit. Maria aut̄ sta-
bat admonūtum foris plorans.
Qua mre pensandū est. hui' mulie-
ris mente: quanta uis amoris accen-
derat: que a monūto dñi etiam
discipulis recedentib; non recede-
bat. Inquirebat quem non inuenie-
rat: flebat inquirendo: q̄ amoris

suū igne succensā eius quem ablatū
credidit ardebat desiderio. Unde & con-
tigit ut eum sola tunc uideret. que-

Dremansit ut quereret. ii.
unirum uirtus boni opis
pseuerantia est. Et uoce ue-
ratiū dicitur. Qui autē pseuerauerit
usq; infinē. hic saluus erit. Et p̄cep-
to legis cauda hostie. insacrificio uibe-
tur offerri. Incauda quippe finis est
corporis. Et ille bene immolat. qui
sacrificium boni operis usq; ad finē
debuit p̄ducit actionis. Hinc ioseph
inter reliquos fratres talarem tunicā
habuisse describit. Tunica quippe
usq; ad talum est. opus bonum usq;
ad consummationē. Sed maria cum
flet inclinauit se. & p̄spexit inmo-
numenū. Certe iam monumētum ua-
ciū uiderat. iam sub latum dñm nun-
tiauerat. Quid est quod se iterum in-
clinat. iterum uide desiderat? Sed
amanti semel asperisse non sufficit.
quia ius amoris intentionem multi-
pli cat inquisitionis. Quesiuit prius.
igitur & minime inuenit. pseuerāū
ut quereret. unde & contigit ut in-
ueniret. actumq; est ut desideria di-
lata crescerent. & crescentia capent.
quod inuenissent. Hinc est enī. qd'
de eodem sponso eccl̄a incanticiis can-
ticorum dicit. In lectulo meo. pno-
tem quesui. que diligit anima mea.
quesui illum & non inueni. Surgā

& circuibo ciuitatem p̄uicos & plateas.
& queram quē diligit anima mea. Que
defectum quoq; in uentionis ingeminat
dicens. Quesui illum & non inueni.
Sed quia diu inuentio n̄ elongat. si in-
quisitio non desistat adiungit. Inue-
nerunt me uigiles. qui custodiunt ci-
uitatem. Num quem diligit anima mea
uidisti? Paulus cum p̄transisse eos.
inueni quem diligit anima mea. iii.
Dilectum in lectulo querimus.
quando in p̄sentis uite au-
quantula requie. redempto-
ris n̄ desiderio suspiramus. P̄ noctē
querimus. quia & si iam in illo mens
ingulat. tamen adhuc oculus caligat.
Sed qui dilectum suū non inuenit.
restat ut surgat ciuitatem circueat.
id est scām elector̄ eccl̄am. mente &
inquisitione percurat. P̄ uicos etiam &
plateas querat. id est pangusta & lata
gradientes aspiciat. ut si qua inueni-
re meis ualeat eius uestigia exquirat.
quia sunt non nulli. etiam uite secula-
ris. qui imitandū aliquid habeant.
de actione uirtutis. Querentes autē
nos uigiles inueniunt. qui custodi-
unt ciuitatem. quia se & sc̄i patres
eccl̄e statum custodiunt. bonis n̄is
studis occurruunt. ut suo uel uerbo
ul̄ scripto nos doceant. Quos cum
paulus p̄transimus. inuenimus quē
diligimus. quia redemptor n̄. & si
humanitate homo int̄ homines. diu

Dicitur tam̄ super homines fuit. Cum ergo transeuntur uigiles. dilectus inuenit̄. quia cum p̄phas & apostolos infra ipsum ēē conspicimus. illum qui natura d̄s est. esse supra homines consideramus. Pruis ergo non inueniens queitur. ut post inuentus. strictus teneatur. Sc̄a & enim desideria. ut p̄dixim dilatione crescent. Si autē dilatione deficiunt. desideria non fuerunt. Hoc amore arsit. quisquis aduentatē p̄tingere potuit. Tu autē. **F R A VI.** **S C D M A T H E V** xillo temp̄. **V**nde decim discipuli abierunt ingalileam in monte. ubi constituerat ille ih̄c. & uidentes eum adorauerunt. Sed non uacat a m̄ysterio. qd̄ d̄ns in galilea post resurrectionem uel qd̄ in monte discipulus apparuit. In monte etenim apparuit. ut significaret quia corpus quod de comuni humani generis terra nascendo suscepit. resurgendo iam super terra omnia subleuatum. celesti uirtute induerit. in monte apparuit. ut ammone **II.** ret fideles. si illic celsitudinem resurrectionis eius cupiunt uidere. eos hic ab umis cupiditatib̄ ad superna desideria debere transire. Nomen uero galilee. quid m̄ysterii salutaris contineat. cebria patrum expositione notissimum est. Sed non abre est. sepius uerbo repetere. quod semp̄ necesse est animo retinere. Galilea quippe transmigratio facta uel reuelatio dicitur. Itraq; autē interpretatio nominis. ad unum finem respicit. Si quidem supra legimus. dixisse angelū mulieribus. ite dicte discipulis eius qā surrexit. & ecce p̄cedet uos ingalileam. ibi eum uidebitis. & nunc eu angelista narrante cognouimus. quia abierunt discipuli ingalileā. & uidentes eum adorauerunt. Quid est ergo qd̄ d̄ns ih̄c p̄cedit discipulos ingalileā. ut uideatur ab eis secundum illi & uidentes eū adorant.

Ecclesia lectio fratres karissimi. quā modo audiimus. & iuxta uitam gaudio plena refulget. quia triumphum redemptoris n̄i simul & redemptionis n̄i dona pleno sermone describit. & si hanc enucleatus tractare uelim. gratiorem inlata fructum spiritualis sensus. in dictum esse competim̄. Sermo & enim dī. aromatum more. quo subtilius quasi terendo & cernendo discutitur. eo maiorem interne sue uirtutis fragrantiam reddit. Planū namq; est. & dulce adaudien-

dum p̄ū. quod discipuli abierunt in galileam in monte. ubi constituerat ille ih̄c. & uidentes eum adorauerunt. Sed non uacat a m̄ysterio. qd̄ d̄ns in galilea post resurrectionem uel qd̄ in monte discipulus apparuit. In monte etenim apparuit. ut significaret quia corpus quod de comuni humani generis terra nascendo suscepit. resurgendo iam super terra omnia subleuatum. celesti uirtute induerit. in monte apparuit. ut ammone **II.** ret fideles. si illic celsitudinem resurrectionis eius cupiunt uidere. eos hic ab umis cupiditatib̄ ad superna desideria debere transire. Nomen uero galilee. quid m̄ysterii salutaris contineat. cebria patrum expositione notissimum est. Sed non abre est. sepius uerbo repetere. quod semp̄ necesse est animo retinere. Galilea quippe transmigratio facta uel reuelatio dicitur. Itraq; autē interpretatio nominis. ad unum finem respicit. Si quidem supra legimus. dixisse angelū mulieribus. ite dicte discipulis eius qā surrexit. & ecce p̄cedet uos ingalileam. ibi eum uidebitis. & nunc eu angelista narrante cognouimus. quia abierunt discipuli ingalileā. & uidentes eum adorauerunt. Quid est ergo qd̄ d̄ns ih̄c p̄cedit discipulos ingalileā. ut uideatur ab eis secundum illi & uidentes eū adorant.